

Tuntisuunnitelma 1, 5.–6. luokka (45 min)

Mikä on lapsen oikeuksien sopimus ja lapsen oikeuksien viikko?

Lapsen oikeuksien viikko 2021

Tavoite: lapsi ymmärtää, miksi on olemassa lapsen oikeuksien sopimus, mitä se pääpiirteittäin sisältää ja mistä lapsen oikeuksien viikossa on kyse

Artiklat: Sopimus yleisesti. 2, 3, 6, 7, 9, 12, 13, 17, 19, 20, 24, 27, 28, 31

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet:

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L4, L7

Oppiaineet: äidinkieli, ympäristöoppi, uskonto, elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi

Tarvikkeet:

Videon ja kuvan toistoon vaadittavat välineet

“Kun lapsen oikeudet toteutuvat”-lista (opettajalle taustamateriaaliksi myös opettajan versio)

Neljä A4-arkkia ja kyniä

Johdanto

10 min

Tunnin ohjelman esittely

Mikä on lapsen oikeuksien sopimus ja miksi siitä puhutaan? Lyhyt esittely – ehkä jotkut oppilaista tietävät? Näkökulmana erityisesti, että kyseessä on myös oppilaille itselleen kuuluvat oikeudet.

Keskustelutehtävä: lapsen oikeudet

20 min

Katsotaan video Lapsen oikeuksien sopimuksesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=oRUMBvAYkGA&t=14s>

Mitä oikeuksia videolta jäi mieleen?

Kirjoitetaan taulun keskelle “lapsella on oikeus...”. Oppilaat saavat käydä kirjoittamassa ympärille eri asioita, joko videolla sanottua tai itse muistettua.

Seuraavaksi taululle laitetaan näkyville “Kun lapsen oikeudet toteutuvat”-lista. Käydään keskustelua siinä näkyvistä asioista. Mitkä asiat ovat uusia verrattuna taululle yhdessä kerättyihin asioihin? Mitkä asiat ovat itselle erityisen tärkeitä? Onko jokin kohta vaikeampi ymmärtää? Keskustelua voi käydä ensin pienemmissä ryhmissä tai suoraan koko luokan kesken.

Toiminnallinen peli: Neljä tärkeää asiaa

15 min

Lapsen oikeuksien sopimuksessa on neljä yleistä periaatetta. Tässä pelissä huoneen neljä nurkkaa edustavat näitä neljää periaatetta.

1. Ei saa syrjiä! *Syrjimättömyys (artikla 2)*
2. Lapsen etu! *Lapsen edun huomioiminen (artikla 3)*
3. Elämä ja kasvaminen! *Oikeus elämään ja kehittymiseen (artikla 6)*
4. Lapsen mielipiteet! *Lapsen näkemysten kunnioittaminen (artikla 12)*

<https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/mika-on-lapsen-oikeuksien-sopimus/>

Ennen leikin aloittamista käydään yhdessä huolellisesti läpi, mitä kohdat tarkoittavat ja miten ne liittyvät äsken keskusteltuun. Periaatteet voidaan myös kirjoittaa omiin vihkoihin, jotta ne jäävät jokaiselle mieleen.

Sen jälkeen jokainen periaate kirjoitetaan (joko jotkut oppilaista kirjoittavat tai opettaja itse) omalle A4-arkilleen. Jokaiseen nurkkaan laitetaan paperi, jossa lukee yksi periaate. Tilaa raivataan niin, että on turvallista juosta nurkkien välillä.

Valitaan yksi leikinjohtaja, joka asettuu niin ettei näe muita, ainoastaan "Leikinjohtajan muistilistan" jossa lukee nämä neljä periaatetta. Loput osallistujat valitsevat jokainen yhden nurkista ja menevät sinne seisomaan. Leikinjohtaja sanoo selkeällä äänellä yhden periaatteista. Kaikki, jotka seisoivat siinä nurkassa, jossa lukee kyseinen periaate, tippuvat pelistä. Loput vaihtavat nurkkaa, ja leikinjohtaja sanoo taas yhden periaatteista. Tätä jatketaan niin kauan, kunnes vain yksi osallistuja on jäljellä. Hän voittaa ja saa leikinjohtajan paikan.